

3. Ekonomický vývoj

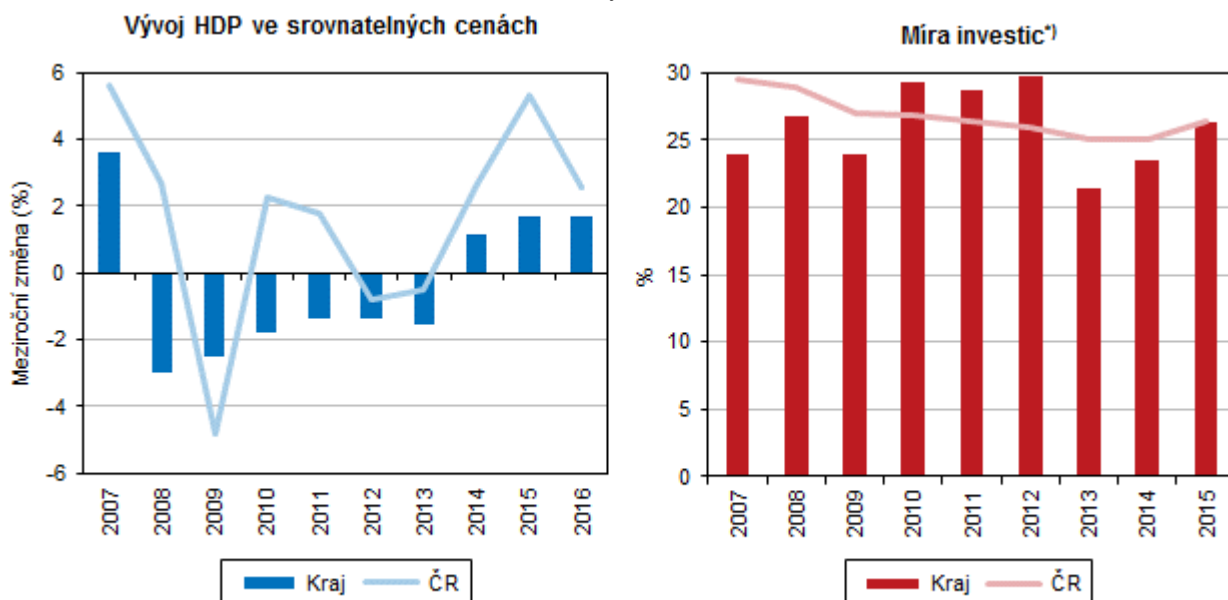
Makroekonomický rámec

HDP v našem kraji třetí rok za sebou vykázal meziroční nárůst.

Makroekonomická data v krajském členění budou k dispozici až na konci roku 2018, proto hodnocení vývoje kraje je omezeno rokem 2016. Regionální hrubý domácí produkt v běžných cenách (HDP) v Karlovarském kraji dlouhodobě (až do roku 2009) vykazoval meziroční nárůst, poté následovalo několik let stagnace či mírného poklesu a v roce 2014 opět zaznamenal poprvé mírný nárůst oproti minulému roku. Tento nárůst pokračoval i v roce 2016, a to o 2,5 % na 80 449 mil. Kč. Podíl kraje na tvorbě HDP v rámci České republiky činil 1,9 %, což je nejnižší podíl ze všech regionů ČR. Tento podíl se navíc postupně snižuje, od roku 2006 došlo k jeho poklesu o 0,3 procentního bodu. Nejvíce se na tvorbě HDP České republiky podílí Hl. město Praha (25,0 %), dále pak Středočeský kraj (11,6 %), Jihomoravský kraj (10,8 %) a kraj Moravskoslezský (9,8 %).

Graf 3.1. Hrubý domácí produkt a míra investic v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

¹ podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

Hodnota HDP na 1 obyvatele je dlouhodobě nejnižší mezi kraji ČR.

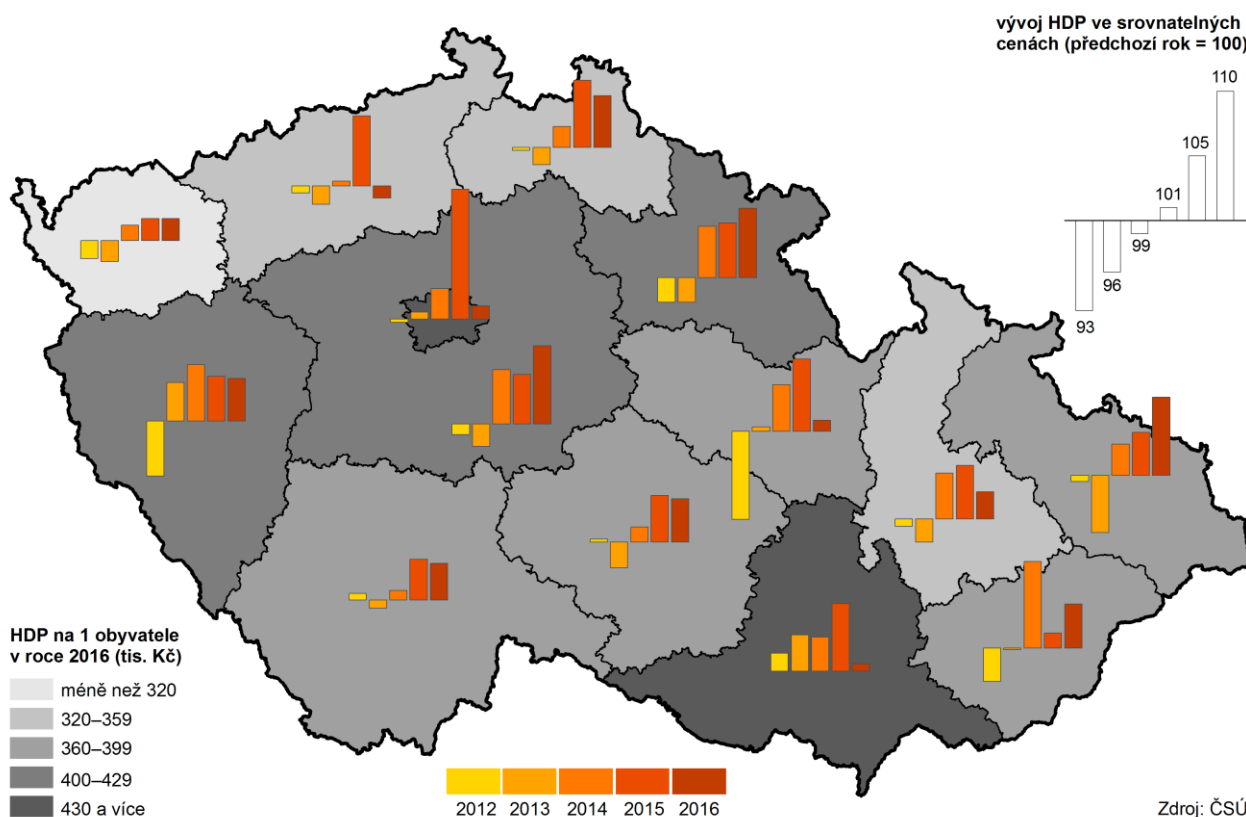
Velmi podobný byl i vývoj hrubého domácího produktu v běžných cenách na jednoho obyvatele. Jeho hodnota činila v roce 2016 v Karlovarském kraji celkem 300 894 Kč, což představuje meziroční nárůst o 3,0 %. Hrubý domácí produkt na jednoho obyvatele se zvýšil téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Ústeckého kraje, v našem kraji bylo toto zvýšení páté nejnižší ze všech krajů a na průměr ČR nedosahovalo o 0,6 procentního bodu. Dlouhodobě platí, že hodnota HDP na jednoho obyvatele v Karlovarském kraji je nejnižší mezi kraji ČR.

Produktivita práce doznala meziroční nárůst.

Produktivita práce, vyjádřená přepočtem regionálního HDP v běžných cenách na jednoho zaměstnaného, dosáhla v Karlovarském kraji v roce 2016 hodnoty 651,7 tis. Kč, což je o 26,7 tis. Kč (o 4,3 %) více než v předcházejícím roce. Produktivita práce se ve srovnání s předcházejícím rokem zvýšila téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Ústeckého kraje, v našem kraji byl tento nárůst třetí nejvyšší po Středočeském a Plzeňským kraji. V celé ČR se meziročně produktivita práce zvýšila o 2,5 %, což je o 1,7 procentního bodu méně než v Karlovarském kraji.

Nárůst produktivity práce v našem kraji je dán tím, že regionální hrubý domácí produkt rostl v roce 2016 rychleji než zaměstnanost.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2012 až 2016

Hrubá přidaná hodnota po několika letech poklesu vykazuje již třetí rok za sebou meziroční nárůst.

Hodnota hrubé přidané hodnoty (HPH) v Karlovarském kraji vykazovala od roku 1995 dlouhodobý rostoucí trend, od roku 2010 několik let za sebou zaznamenala meziroční pokles. V roce 2016 již třetí rok po sobě opět doznala její hodnota nárůst oproti předcházejícímu roku, a to o 2,5 % (na 80 449 mil. Kč). V celorepublikovém srovnání se v tomto roce HPH zvýšila téměř ve všech regionech ČR kromě Ústeckého kraje, v našem kraji byl tento nárůst třetí nejnižší po Pardubickém a Jihomoravském kraji a na republikový průměr nedosahoval o 1,3 procentního bodu.

Podíl primárního sektoru na tvorbě HPH zaznamenal meziroční pokles.

Zastoupení primárního sektoru na tvorbě HPH mělo v kraji dlouhodobě klesající tendenci až do roku 2008, kdy dosáhlo svého dosavadního minima, v následujících letech vykazoval podíl primárního sektoru pravidelně každoroční nárůst až do roku 2014. V roce 2016 se podíl primárního sektoru na tvorbě HPH kraje již druhý rok po sobě mírně snížil. Na tvorbě HPH byl zastoupen 4,0 %, což je o 0,3 procentního bodu méně než v předcházejícím roce.

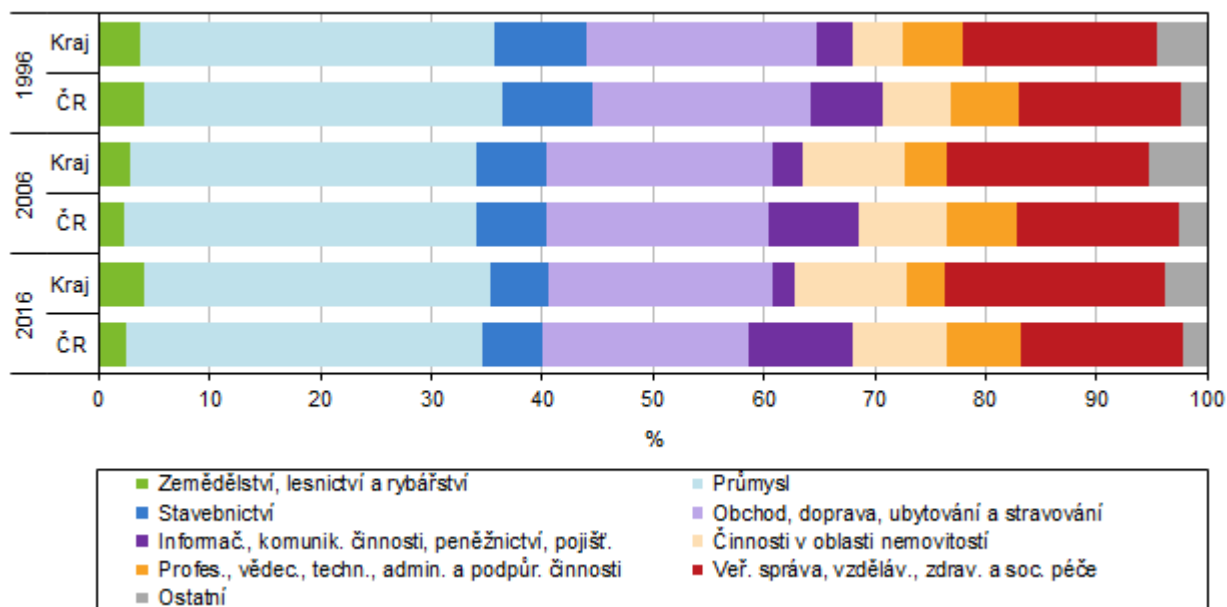
Nejvyšší podíl na tvorbě HPH má terciární sektor.

Podíl sekundárního sektoru (těžba a dobývání, průmysl, stavebnictví) se na tvorbě HPH v kraji v roce 2016 oproti minulému roku snížil o 0,7 procentního bodu na 36,6 % a byl o 1 procentní bod nižší než republikový průměr. Nejvýznamněji rostl zpracovatelský průmysl (meziroční nárůst o 11,3 %). Nejvyšší podíl na tvorbě HPH vykazuje dlouhodobě terciární sektor (obchod, služby, doprava a skladování, ubytování, stravování, veřejná správa, informační a komunikační činnosti, vzdělávání atd.). V roce 2015 činil tento podíl 59,4 % a meziročně se zvýšil o 1 procentní bod.

Graf 3.2. Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Karlovarském kraji a ČR

Zdroj: ČSÚ

Místní rozpočty

Celkové příjmy místních rozpočtů meziročně stouply...

Celkové příjmy Karlovarského kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí po konsolidaci v roce 2017 činily 13 495 mil. Kč, ve srovnání s předcházejícím rokem tak došlo k jejich mírnému snížení, a to o 0,6 %. V několika posledních letech však můžeme pozorovat, že se příjmy kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí navyšovaly, od roku 2012 došlo k jejich nárůstu více než o pětinu.

...stejně jako celkové výdaje.

Ve stejném období se zvyšovaly i výdaje, v roce 2017 došlo k jejich meziročnímu nárůstu o 8,5 % (na 12 533 mil. Kč), za posledních pět let činí tento nárůst téměř 10,0 %. Většinu celkových výdajů (83,2 %) tvořily výdaje běžné, jako jsou platy zaměstnanců, povinné pojistné, nákup materiálu atd. V roce 2017 celkové příjmy místních rozpočtů převyšovaly celkové výdaje o 2 mil. Kč.

Věda, IT

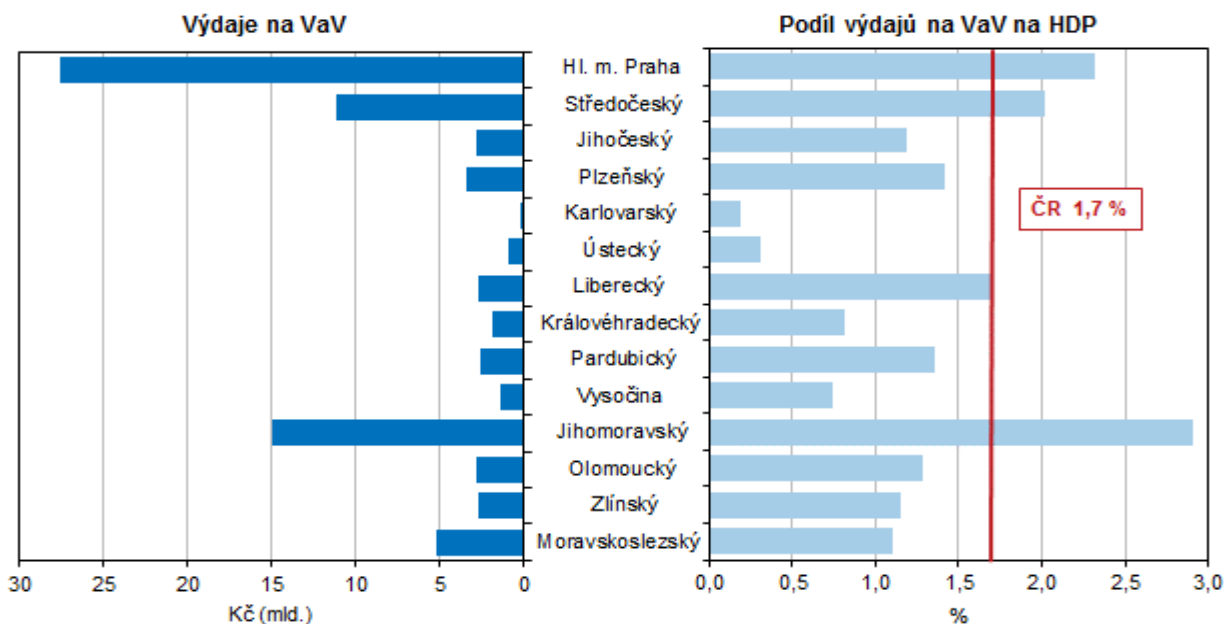
Počet pracovníků ve vědě a výzkumu se meziročně nezměnil.

Poslední dostupná data z oblasti výzkumu a vývoje máme k dispozici za rok 2016, proto se při hodnocení vývoje zaměříme jen na tento rok. Počet zaměstnanců výzkumu a vývoje v průběhu let 2001–2010 v Karlovarském kraji kolísal. Od roku 2011 však počet těchto zaměstnanců vykazuje rostoucí tendenci. V roce 2016 jich bylo v kraji celkem 205 a jejich počet se tak prakticky nezměnil oproti roku předcházejícímu, stejně jako v celé ČR. Nejvyšší nárůst počtu zaměstnanců ve vědě a výzkumu byl přitom zaznamenán ve Středočeském a Zlínském kraji, naopak nejvíce ubyli zaměstnanci výzkumu a vývoje v Ústeckém a Plzeňském kraji a v Hl. městě Praze. Z celkového počtu zaměstnanců výzkumu a vývoje tvořili 55,6 % výzkumní pracovníci, ve srovnání s rokem 2015 tak došlo k poměrně výraznému nárůstu podílu výzkumných pracovníků, a to o 11,2 procentního bodu. Pouze 16,7 % všech výzkumných pracovníků tvořily v roce 2016

ženy. Vědeckých pracovníků bylo v roce 2016 v kraji 19, jejich počet se meziročně zvýšil o 7, tedy o 58,3 %.

Graf 3.3. Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2016

Zdroj: ČSÚ

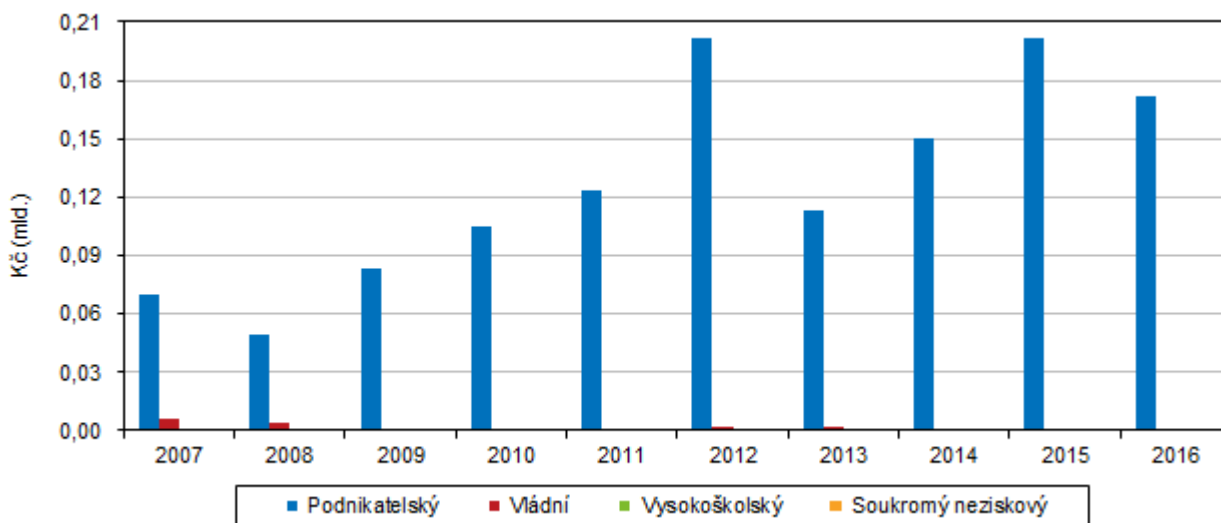

Výdaje na výzkum a vývoj zaznamenaly meziroční pokles.

Výše výdajů do vědy a výzkumu je jedním z důležitých faktorů ovlivňujících rozvoj společnosti daného regionu. Pozitivním zjištěním je, že výdaje na vědu a výzkum v Karlovarském kraji vykazují z dlouhodobého hlediska stoupající tendenci. V roce 2016 však zaznamenaly tyto výdaje meziroční pokles, a to o 14,9 % na 172,5 mil. Kč. Tento pokles byl čtvrtý největší mezi všemi regiony ČR po Plzeňském kraji, Hl. městě Praze a Jihomoravském kraji a zároveň byl o 5,2 procentního bodu větší než republikový průměr. Výdaje na výzkum a vývoj meziročně rostly pouze ve čtyřech regionech ČR – ve Středočeském, Jihočeském, Libereckém a Zlínském kraji.

Graf 3.4. Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

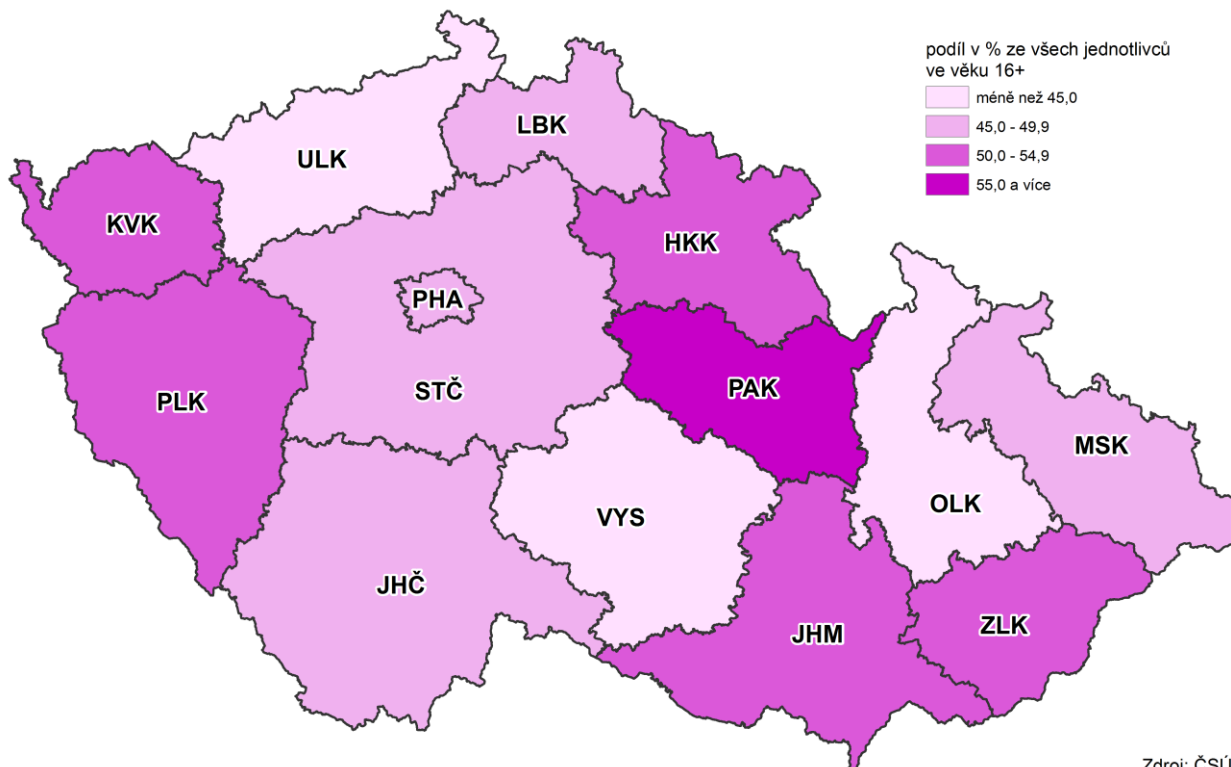

Zároveň stále platí, že podíl výdajů na vědu a výzkum v Karlovarském kraji je nejnižší ze všech regionů ČR (pouze 0,2 %).

Věda a výzkum jsou financovány především podnikatelským sektorem.

Na financování výzkumu a vývoje Karlovarského kraje se dlouhodobě podílí především podnikatelský sektor. V roce 2016 poskytli podnikatelé celkem 168,2 mil. Kč, což je 97,5 % všech výdajů na výzkum a vývoj v kraji. Z veřejného rozpočtu byla poskytnuta částka 4,3 mil. Kč, což představuje 2,5 % celkových výdajů. Určitá částka bývá poskytnuta také ze zahraničních zdrojů, v roce 2016 však výzkum a vývoj v našem kraji ze zahraničí financován nebyl.

Uživatelé internetového bankovníctví

Více domácností vybavených osobním počítačem...

Ze statistik o využívání informačních a komunikačních technologií vyplývá, že tyto technologie se čím dál víc stávají nedílnou součástí našich životů. V Karlovarském kraji bylo v roce 2016 vybaveno osobním počítačem celkem 78,5 % všech domácností, ve srovnání s předcházejícím rokem to představuje nárůst o 3 procentní body. V období posledních deseti let stoupl počet domácností vybavených osobním počítačem dokonce o 44,1 procentního bodu. V mezikrajském srovnání zaujímá náš kraj 2. místo pomyslného žebříčku po Hl. městě Praze a hodnotu republikového průměru převyšuje o 3,6 procentního bodu.

...a také s připojením na internet.

Stejně dynamicky narůstal také počet domácností vybavených připojením na internet, v roce 2016 bylo těchto domácností 78,8 %, vysokorychlostní internet přitom mělo připojeno 77,8 % domácností. Stejný rostoucí trend lze vysledovat ve všech regionech ČR.

Nákupy přes internet jsou čím dál oblíbenější...

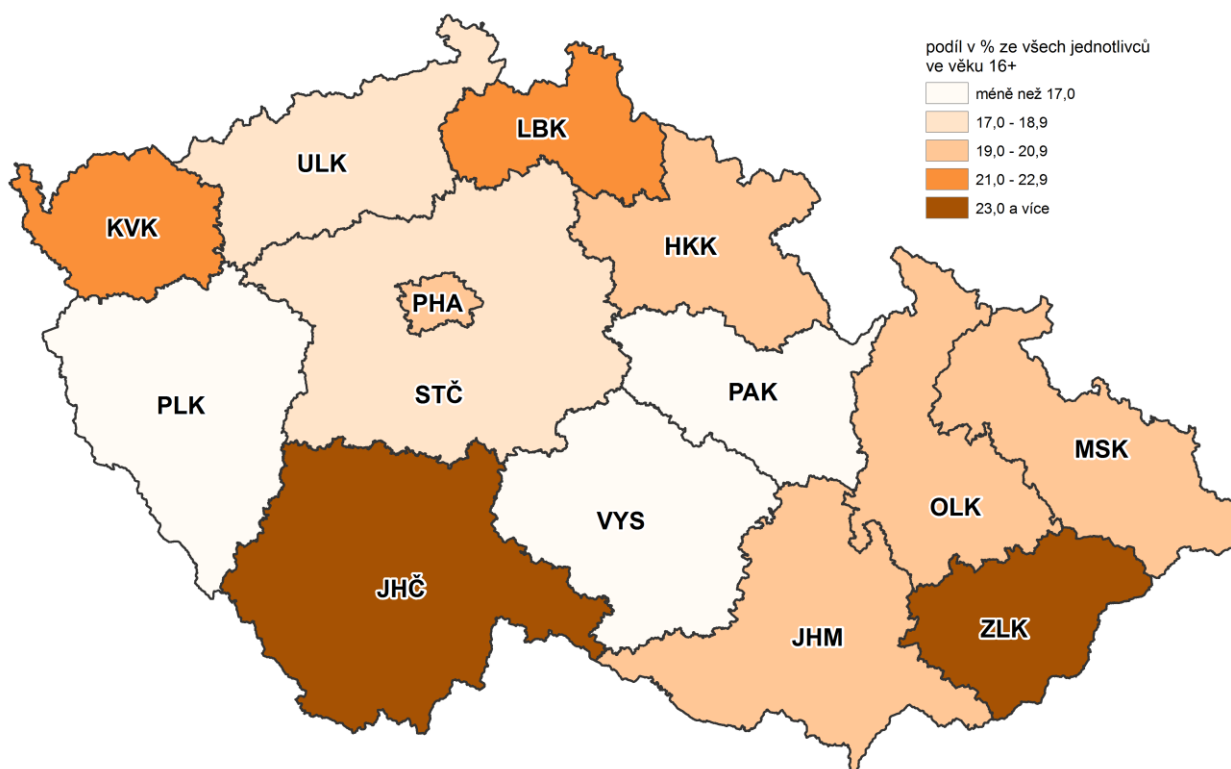
Obyvatelé Karlovarského kraje ve věku 16 a více let stále více využívají možnosti nákupu zboží či služeb přes internet. Tímto způsobem v roce 2016 nakoupilo 51,7 % osob starších 16 let, což je největší podíl ze všech regionů ČR a zároveň je o 5,9 procentních

bodů vyšší než republikový průměr. Ve srovnání s rokem 2006 se zvýšil podíl nakupujících přes internet v Karlovarském kraji o 44 procentních bodů.

...stejně jako internetové bankovníctví.

Narůstající trend vykazuje také využití internetového bankovníctví jednotlivci. V roce 2016 využívalo internetové bankovníctví více než 50,0 % jednotlivců starších 16 let, za posledních 5 let se tak jejich podíl zvýšil o 16,4 procentního bodu. Téměř 40,0 % osob starších 16 let v našem kraji využívá internet k přístupu na sociální sítě, tento podíl se meziročně téměř nezměnil. V případě využití internetu k přístupu na profesní sítě se Karlovarský kraj umístil na poslední příčce pomyslného žebříčku v rámci krajů České republiky, podíl jednotlivců činil pouze 0,6 %. Karlovarský kraj zaujímá 4. místo pomyslného žebříčku ve hraní her na internetu po Zlínském, Jihočeském a Libereckém kraji.

Osoby používající internet k hraní her

Zdroj: ČSÚ

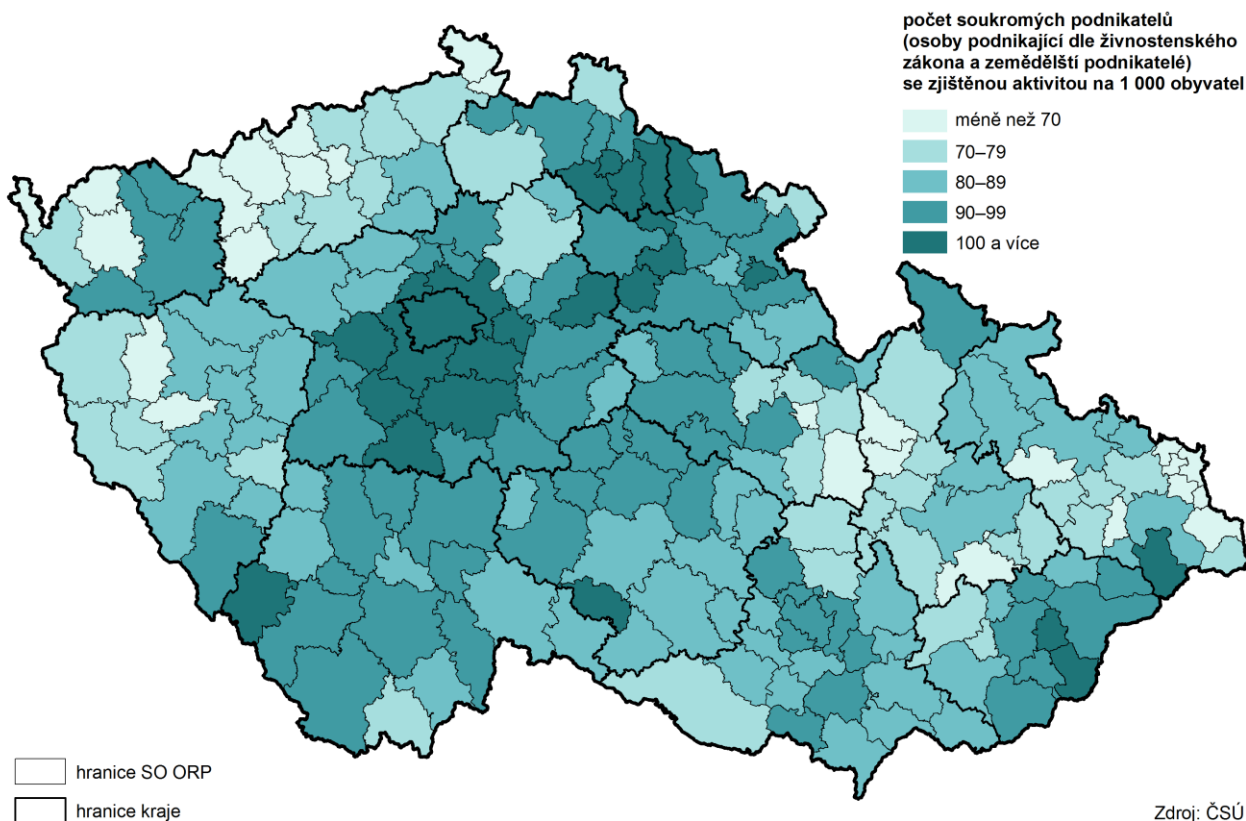
Organizační struktura

Nejvyšší podíl ekonomických subjektů působících v oblasti ubytování, stravování a pohostinství v rámci ČR.

Ke konci roku 2017 mělo v Karlovarském kraji registrováno své sídlo 75 620 ekonomických subjektů, což představuje mírný meziroční pokles, a to o 0,2 %. Z tohoto počtu bylo 22 356, tj. 29,6 % ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou. Je třeba mít na paměti, že vlivem zpřesnění dat podle Registru osob, ke kterému došlo v roce 2012, nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné se staršími roky. Celkem 69,1 % z registrovaných ekonomických subjektů tvořily osoby podnikající dle živnostenského zákona. Většina ekonomických subjektů (91,5 %) neměla zaměstnance nebo o nich nebyl tento údaj znám. Podle převažující činnosti CZ-NACE zaujímají nejvyšší podíl v kraji ekonomické subjekty podnikající v oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (22,0 %).

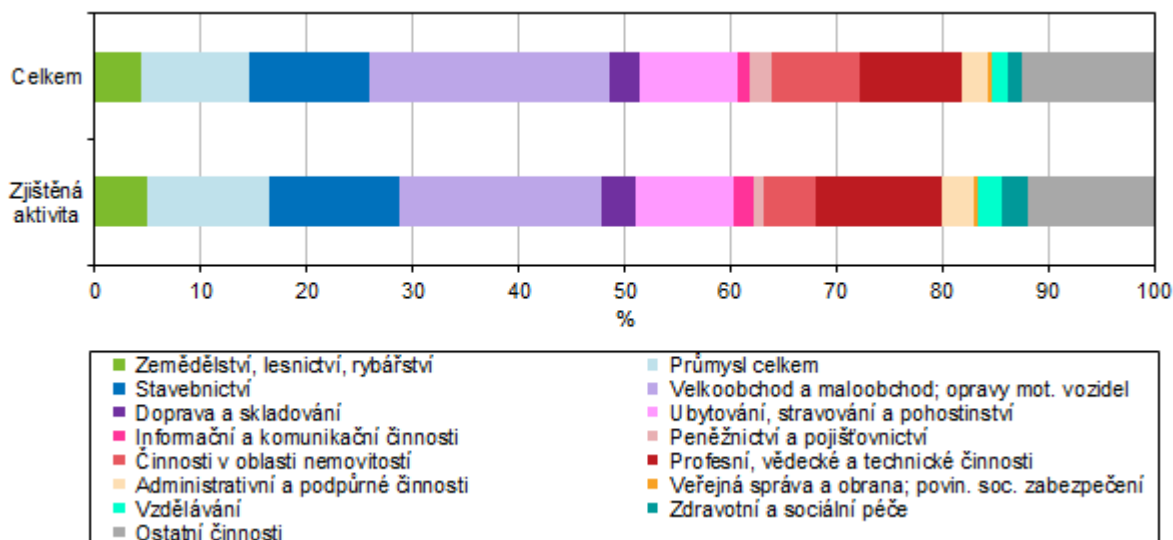
Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2017

Ekonomické subjekty působící v oblasti ubytování, stravování a pohostinství činí v Karlovarském kraji 8,9 % všech ekonomických subjektů, což představuje nejvyšší podíl ze všech krajů ČR a ve srovnání s republikovým průměrem je tento podíl vyšší o 3,6 procentního bodu.

Graf 3.5. Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Karlovarském kraji k 31. 12. 2017 (subjekty s uvedenou činností)

Zdroj: ČSÚ

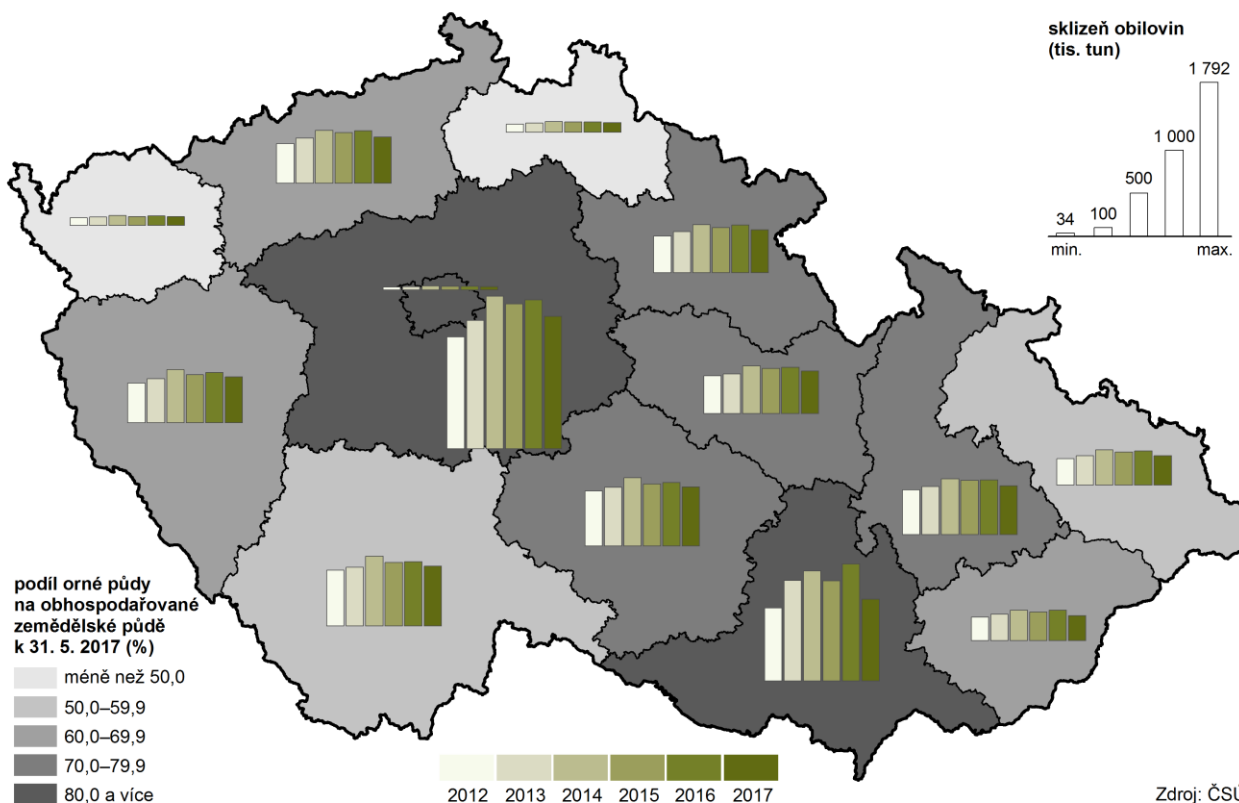
Zemědělství

Zemědělská produkce se v roce 2016 meziročně nezměnila

Zemědělská produkce v Karlovarském kraji vykazuje dlouhodobě rostoucí tendenci. V roce 2015 však zaznamenala poprvé od roku 2009 meziroční snížení, v roce 2016 se pak udržela na úrovni předchozího roku a dosáhla hodnoty 1 941 mil. Kč. Na celkové zemědělské produkci ČR se náš kraj přitom podílí pouze 1,5 %. Rostlinná produkce činila více než polovinu celkové zemědělské produkce, živočišná produkce se podílela zhruba 40 %. V posledním roce se přitom podíl živočišné produkce zvyšoval na úkor produkce zemědělských služeb a také produkce rostlinné. V přepočtu na 1 hektar obhospodařované půdy je celková zemědělská produkce kraje dlouhodobě nejnižší ze všech regionů ČR, v roce 2016 činila její hodnota 20 tis. Kč.

V roce 2017 bylo v Karlovarském kraji obhospodařováno 96 929 ha zemědělské půdy, plocha obhospodařované půdy tak doznala minimální meziroční nárůst, a to o 0,1 %. Po několika letech snižování plochy zemědělské půdy se tak její plocha v posledních dvou letech opět mírně navýšovala. Více než třetinu obhospodařované půdy v kraji tvoří orná půda. Meziročně došlo v kraji ke zvýšení osevních ploch obilovin, luskovin, brambor a píce, naopak osevní plochy luskovin a řepky vykázaly meziroční pokles.

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2012 až 2017

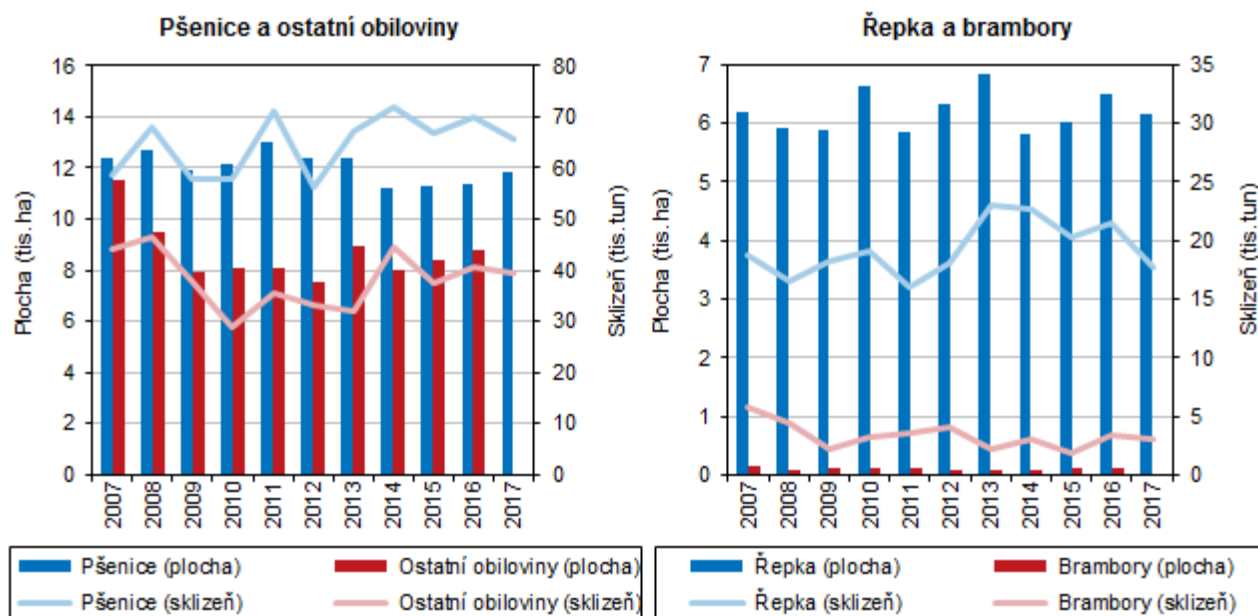

Výnosy zemědělských plodin meziročně klesly.

Na celkové osevní ploše 20,6 tis. ha se v roce 2017 sklídilo 105,1 tis. tun obilovin, což ve srovnání s předchozím rokem představuje pokles o 4,9 %. Hektarové výnosy obilovin představovaly meziroční pokles o 8,8 %. Průměrný hektarový výnos obilovin tak dosáhl 5,10 t/ha. Také výnosy brambor zaznamenaly pokles, sklídilo se jich o 9,5 % méně oproti předchozímu roku. K meziročnímu snížení došlo také u luskovin, řepky, kukuřice na zeleno a na siláž a u trvalých travních porostů.

Graf 3.6. Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

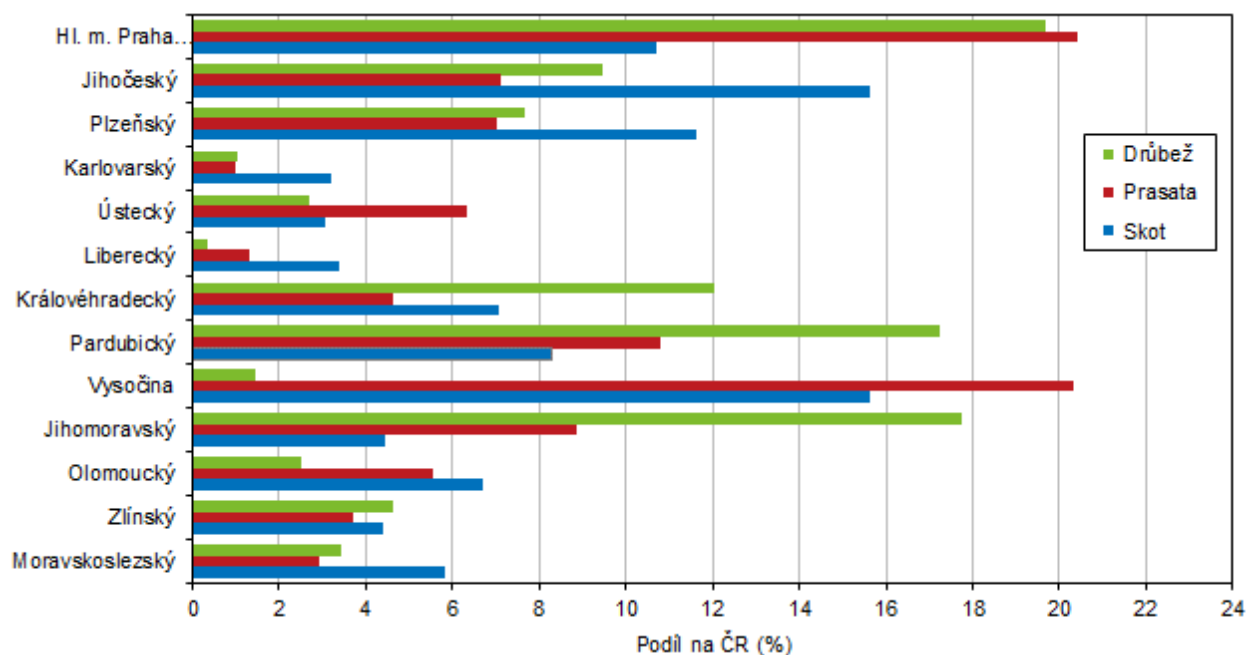

Omezování chovu prasat v kraji.

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou každoročně prováděny k 1. 4. daného roku vyplývá, že zemědělci v kraji výrazně omezili chov prasat. V období posledních dvaceti let se počet prasat snížil o 73,5 %, svého minima pak dosáhl v roce 2012, kdy jejich počet činil 1 646. V letech 2014 až 2016 docházelo pravidelně ke každoročnímu navýšení počtu prasat, tento rostoucí trend byl však v roce 2017 přerušen, prasat chovali zemědělci v našem kraji o 3,2 % méně než před rokem.

Graf 3.7. Podíl krajů na stavech skotu, prasat a drůbeže k 1. 4. 2017

Zdroj: ČSÚ

Více skotu, méně drůbeže, vysoký počet koz.

Z každoročních soupisů zvířat dále zjišťujeme, že došlo ve srovnání s předchozím rokem k mírnému nárůstu počtu skotu, a to o 2,7 %. Naopak u celkového stavu drůbeže dochází k poklesu počtu, který činí 8,8 %. Zajímavostí je, že od roku 1996 se zvýšil počet chovaných koz více než čtyřnásobně. V posledních letech jejich počet stagnuje, což svědčí o tom, že se chov koz v kraji stabilizoval. Tento trend byl potvrzen i v roce 2017, kdy došlo k nepatrnému meziročnímu nárůstu jejich počtu.

Živočišná produkce meziročně klesla.

Produkce živočišné výroby zaznamenala další meziroční pokles, a to o téměř 2,0 %. V roce 2017 bylo na jatkách v Karlovarském kraji vyrobeno 621 tun masa v jatečné hmotnosti. Ve srovnání s předešlým rokem se jedná o pokles o 12,9 %. Tento klesající trend vykazují všechny kraje České republiky. Největší objem produkce v kraji představuje hovězí maso, a to 554 tun, což představuje 89,2 % z celkové produkce. Produkce mléka zaznamenala oproti předešlým roků v roce 2017 pokles, a to o 4,2 %. Počet chovaných krav se přitom meziročně zvýšil téměř o 1 000 kusů, jednalo se většinou o masná plemena. Meziročně došlo k mírnému snížení produkce vajec (o 1,4 %), naproti tomu průměrná snáška na jednu nosnici se zvýšila z 322,6 vajec v roce 2016 na 326,2 vajec v roce 2017.

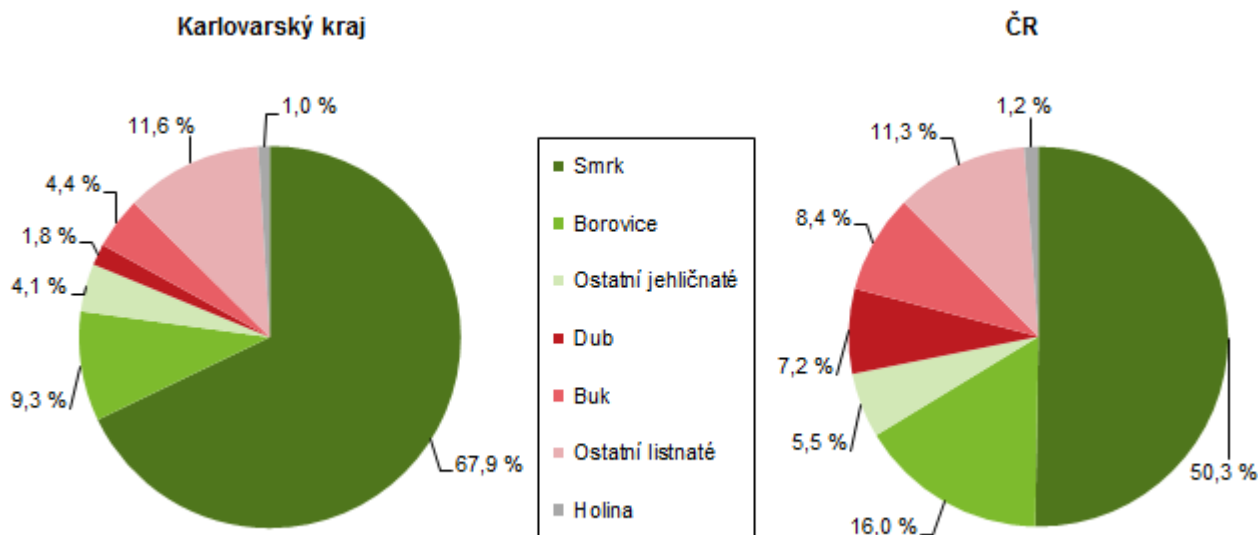
Lesnictví

Zalesněnost v kraji je druhá nejvyšší v ČR.

Z celkové výměry kraje tvořily v roce 2017 lesní pozemky 43,6 %, tento podíl se v posledních letech prakticky neměnil. V celorepublikovém srovnání se Karlovarský kraj umístil na 2. místě, pouze v Libereckém kraji byla zalesněnost o něco vyšší (44,5 %). V roce 2017 bylo v Karlovarském kraji zalesněno 885 ha ploch, to je stejně jako v roce předcházejícím.

Graf 3.8. Druhá skladba dřevin lesních porostů v Karlovarském kraji v roce 2017

Pramen: ÚHÚL

V lesích Karlovarského kraje se v roce 2017 vytěžilo celkem 754,1 tisíc m³ bez kůry, to je o 5,5 % méně než před rokem. Většinou se jednalo o jehličnaté dřeviny (93,3 %). Nahodilá těžba představovala přibližně jednu třetinu těžby v kraji, z hlediska příčiny

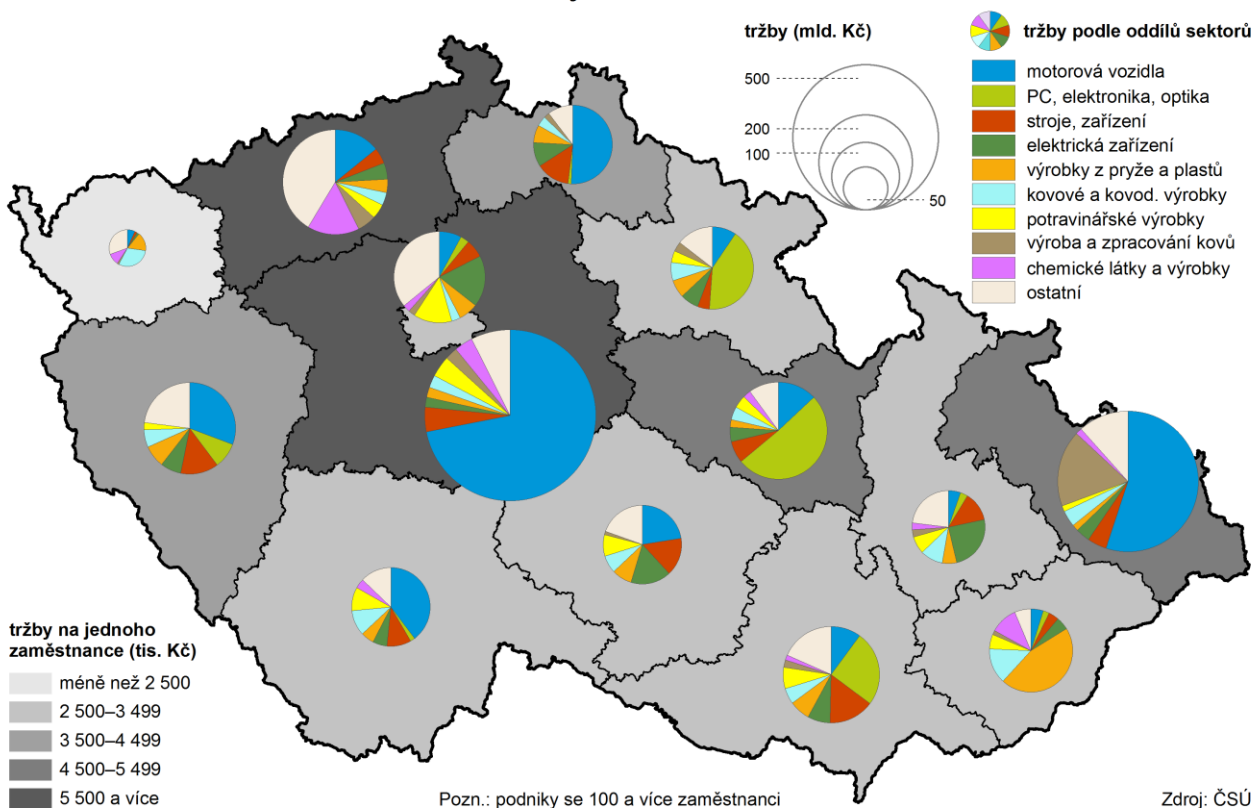
prevažovala hlavně živelní (218,7 m³ bez kůry), která zaznamenala významný meziroční nárůst, a to téměř o 70,0 %.

Průmysl

Tržby průmyslových podniků meziročně vzrostly.

V kraji mělo v roce 2017 své sídlo celkem 67 velkých průmyslových podniků¹. Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích Karlovarského kraje zaznamenaly v souvislosti s hospodářským poklesem v roce 2009 prudké meziroční snížení (o 16,0 %). V následujících letech tržby každoročně rostly s výjimkou roku 2012, kdy stagnovaly a roku 2015, kdy v našem kraji došlo poprvé po několika letech k jejich mírnému poklesu. V letech 2016 a 2017 tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v našem kraji zaznamenaly opět meziroční nárůst, v roce 2017 činil tento nárůst 5,4 % na 42,4 mld. Kč. Tržby v průmyslu vzrostly ve všech regionech ČR bez výjimky. Průměrná hodnota tohoto ukazatele za ČR doznala meziroční nárůst o 7,7 %. Na celorepublikových tržbách se průmysl našeho kraje podílel 1,1 %.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2017

Počet zaměstnanců v průmyslu se v kraji snížil.

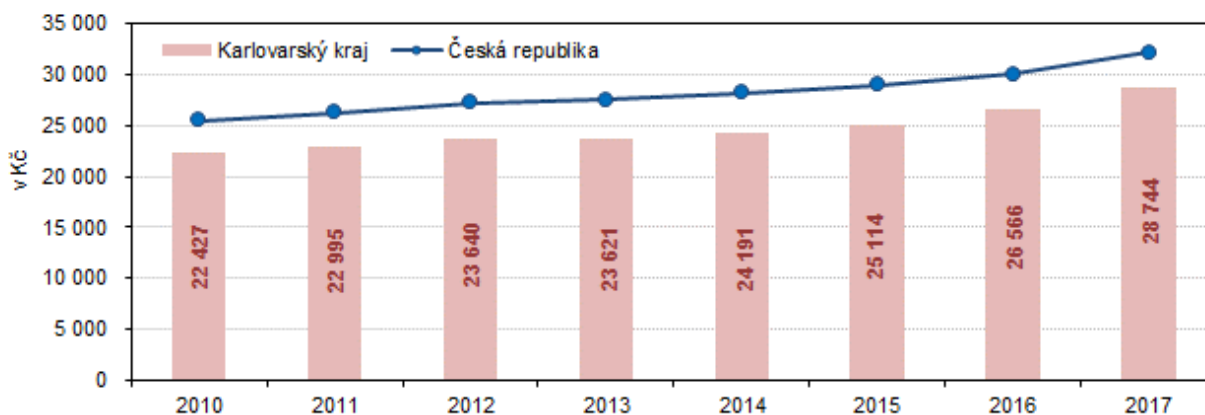
Za celý rok 2017 došlo v kraji k mírnému poklesu průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích se sídlem v kraji, a to o 2,5 % na 18 823 zaměstnanců. Karlovarský kraj společně s krajem Moravskoslezským byly jedinými regiony ČR, kde se počet zaměstnanců v průmyslových podnicích meziročně snížil, ve většině regionů ČR naopak doznal jejich počet nárůst. V celé České republice došlo ve stejném období k navýšení počtu zaměstnanců o 2,2 %. Průměrná hrubá

³ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji.

měsíční mzda ve velkých průmyslových podnicích v kraji v posledním roce stoupla, a to o 8,2 % na 28 774 Kč, tento nárůst byl nejvyšší v celé ČR.

Graf 3.9. Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích⁷⁾ v letech 2010–2017

Zdroj: ČSÚ

⁷⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Karlovarském kraji

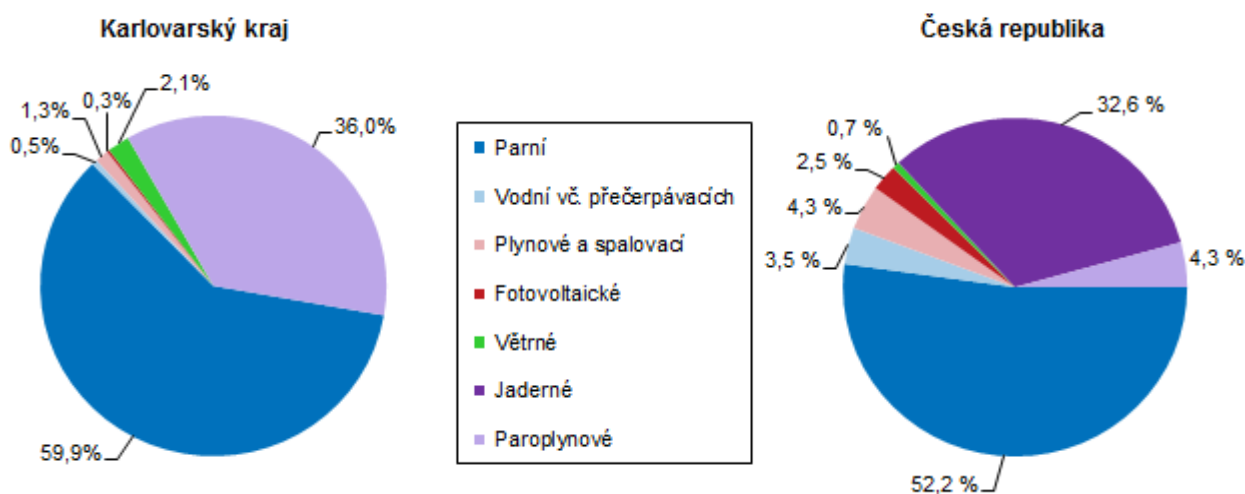
Dlouhodobě nejnižší produktivita práce mezi regiony ČR.

Produktivita práce, která je vyjádřena jako podíl tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy na zaměstnance, zaznamenala v našem kraji nárůst ve srovnání s předcházejícím rokem a činila 2,3 mil. Kč. Tento nárůst byl čtvrtý nejvyšší mezi všemi regiony ČR po Ústeckém, Královéhradeckém a Jihomoravském kraji. Ačkoli produktivita práce v Karlovarském kraji vykazuje dlouhodobě mírný rostoucí trend, stále platí, že je nejnižší ze všech regionů ČR a v roce 2017 nedosahovala celorepublikového průměru o 2,1 mil. Kč. Tradičně nejvyšší produktivitu práce vykazují Středočeský, Pardubický a Ústecký kraj.

Energetika

Graf 3.10. Výroba elektřiny brutto*) podle technologie elektráren v roce 2017

Pramen: ERÚ

⁷⁾ Výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů).

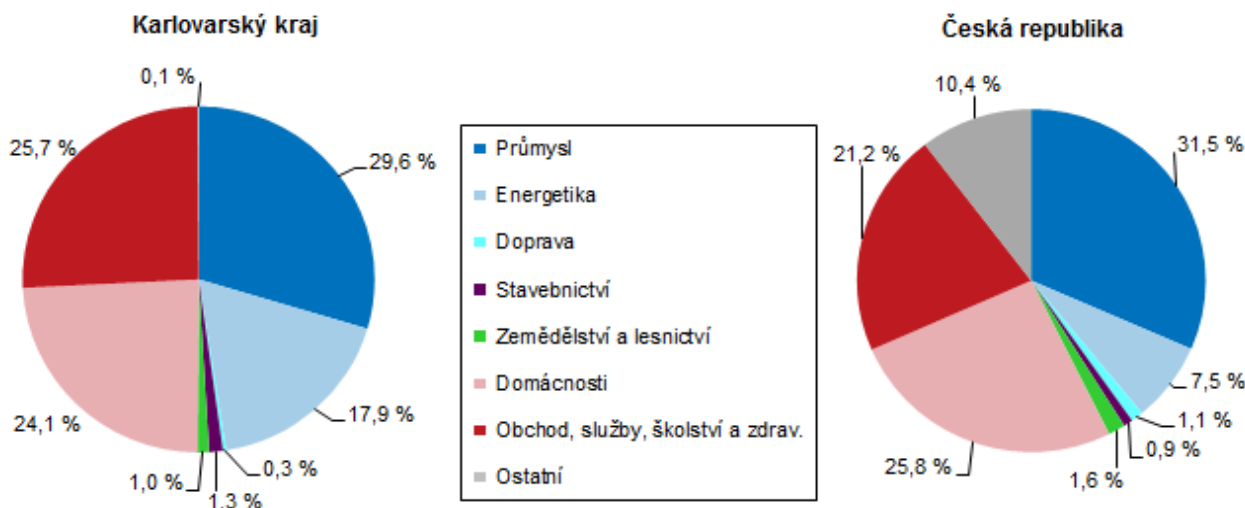

Nejvíce elektrické energie v kraji vyrábí parní a paroplynové elektrárny.

Z dat Energetického regulačního úřadu vyplývá, že v roce 2017 vyrobily elektrárny v Karlovarském kraji celkem 4 971 GWh elektřiny (brutto), ve srovnání s předcházejícím rokem se tak výroba elektřiny snížila o 5,4 %. Na výrobě elektřiny v celé ČR se elektrárny v našem kraji podílejí pouhými 5,7 %, tento podíl se oproti minulému roku také snížil, a to o 0,6 procentního bodu. Téměř 60,0 % energie vyrobily parní elektrárny a druhým nejčastějším typem elektrárny jsou elektrárny paroplynové (36,0 % vyrobené elektrické energie v kraji).

Graf 3.11. Spotřeba elektřiny netto¹⁾ podle odvětví spotřeby v roce 2017

Pramen: ERÚ

¹⁾ Spotřeba elektřiny netto = celková spotřeba elektřiny brutto - (vlastní spotřeba na výrobu elektřiny + spotřeba na přečerpávání v přečerpávacích vodních elektrárnách + ztráty v sítích)

Spotřeba elektřiny v domácnostech je jedna z nejnižších v celé ČR.

Spotřeba elektřiny v našem kraji doznala mírný meziroční pokles o 0,8 % na 1 512 GWh, to představuje 2,6 % celorepublikové spotřeby elektrické energie. Téměř 30,0 % elektrické energie v našem kraji se spotřebovalo v průmyslu, čtvrtina v oblasti obchodu, služeb, školství a zdravotnictví a další čtvrtinu spotřebovaly domácnosti. Spotřeba elektřiny (netto) v domácnostech na 1 obyvatele v roce 2017 činila 1 231,6 KWh, ve srovnání s minulým rokem tak doznala mírný nárůst, a to o 1,6 %. V mezikrajském srovnání se Karlovarský kraj řadí k regionům ČR s nejnižší spotřebou elektřiny v domácnostech, nižší spotřebu vykazovaly pouze domácnosti v HI. městě Praze, v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji.

Stavebnictví, stavební povolení

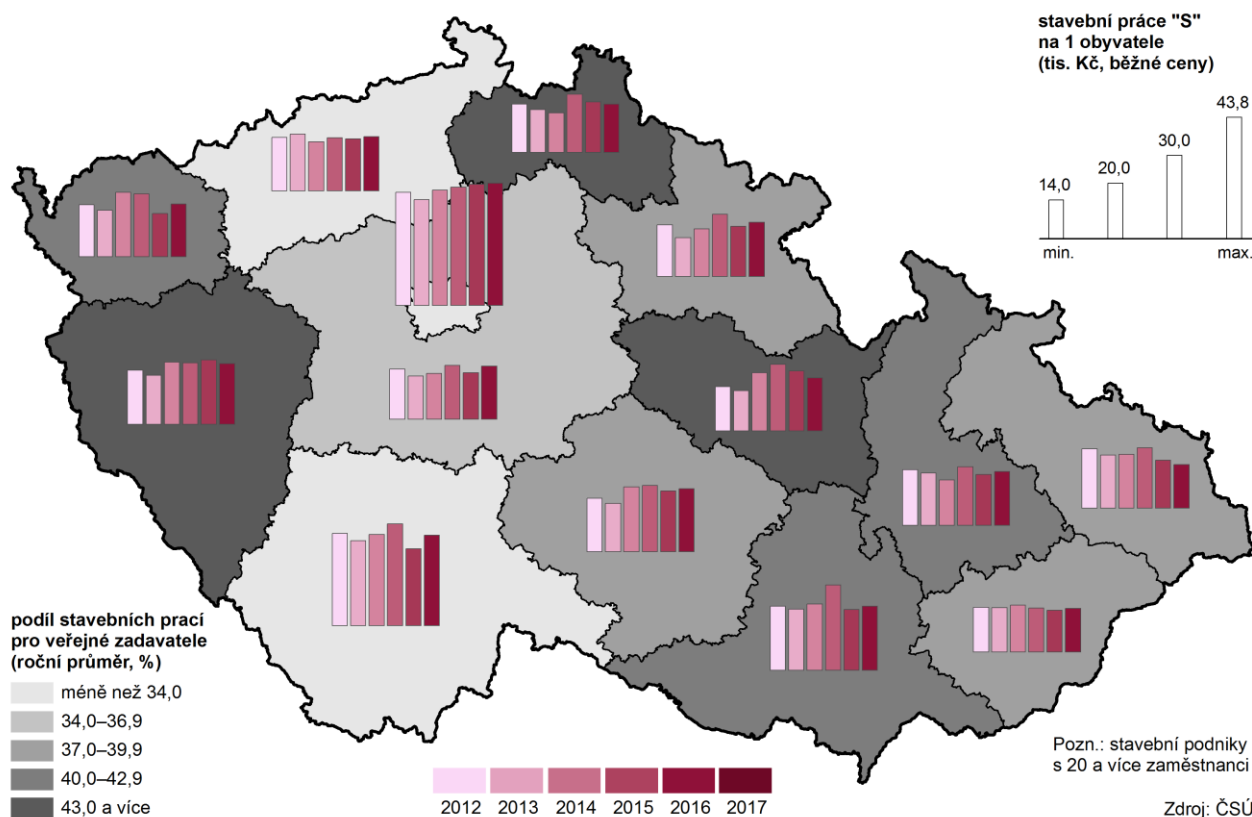
Základní stavební výroba zaznamenala třetí nejvyšší nárůst v rámci ČR.

Základní stavební výroba stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci sídlících v kraji v roce 2017 zaznamenala ve srovnání s předcházejícím rokem nárůst v sedmi regionech ČR, jedním z těchto regionů byl i Karlovarský kraj. Tento nárůst byl přitom v našem kraji třetí nejvyšší (o 11,8 %) po Kraji Vysočina a Jihočeském kraji. V celé ČR se základní stavební výroba meziročně mírně snížila, a to o 1,7 %.

Zvýšení objemu základní stavební výroby v našem kraji bylo způsobeno jednak výrazným nárůstem inženýrského stavitelství, ale zvyšovalo se i pozemní stavitelství. K meziročnímu nárůstu inženýrského stavitelství došlo v sedmi regionech ČR,

v Karlovarském kraji byl tento nárůst nejvyšší, a to o 27,3 %. Základní stavební výroba v inženýrském stavitelství v celé ČR doznala meziroční pokles o 6,2 %.

Stavební práce "S" podle kraje místa stavby v letech 2012 až 2017

Základní stavební výroba v pozemním stavitelství v celé ČR zaznamenala mírný meziroční nárůst, a to o 3,9 %. Karlovarský kraj byl jedním z devíti regionů ČR, kde objem stavební výroby v pozemním stavitelství ve srovnání s minulým rokem rostl. Nejvyšší meziroční nárůst pozemního stavitelství byl zaznamenán v Jihočeském kraji.

Navýšení základní stavební výroby v kraji bylo doprovázeno i zvýšením průměrného počtu zaměstnanců, a to o 7,0 %. Současně meziročně stoupala i průměrná hrubá měsíční mzda, která v roce 2017 činila 23 597 Kč, tzn. nárůst o 4,1 %. Průměrná hrubá měsíční mzda ve stavebních podnicích sídlících v kraji rostla oproti minulému roku ve všech regionech ČR, v Karlovarském kraji byl tento nárůst pátý nejnižší a průměru ČR nedosahoval o 0,6 procentního bodu.

Počet stavebních povolení se v kraji meziročně snížil...

Stavební úřady vydaly v roce 2017 na území Karlovarského kraje celkem 2 306 stavebních povolení, což představuje meziroční pokles o 2,9 %. Pokračoval tak dlouhodobý sestupný trend, patrný od roku 2005, který byl přerušen pouze jednou, a to v roce 2016. Největší pokles jsme mohli sledovat v letech 2006, 2007 a 2012, kdy ve všech čtvrtletích v těchto letech poklesl počet stavebních povolení oproti stejnému čtvrtletí minulého roku. V roce 2017 doznal počet stavebních povolení v našem kraji meziroční nárůst v prvním a čtvrtém čtvrtletí roku (4,3 %, resp. 9,2 %).

...a to zejména vlivem poklesu změn dokončených nebytových staveb a staveb na ochranu životního prostředí.

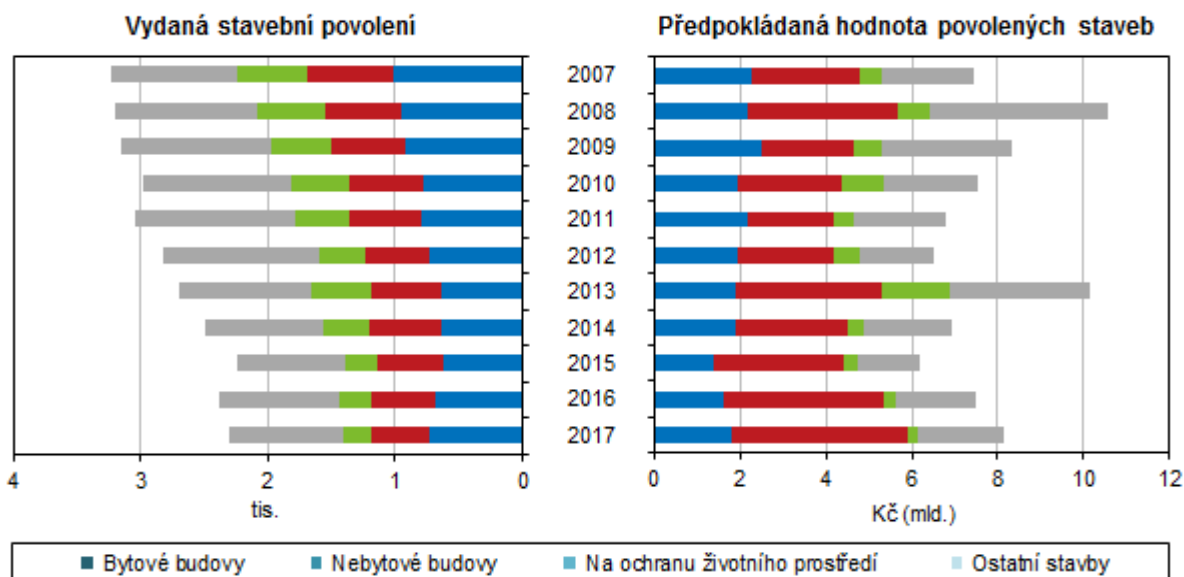
V roce 2017 se v našem kraji meziročně snížil zejména počet stavebních povolení na změnu dokončených nebytových staveb (pokles o 18,2 %) a počet stavebních povolení na stavby na ochranu životního prostředí (pokles o 14,3 %). Pokles oproti minulému roku doznal také počet vydaných stavebních povolení na ostatní stavby, a to o 4,4 %.

Meziroční nárůst naopak zaznamenaly nová výstavba bytových i nebytových budov i změna dokončených bytových staveb.

Graf 3.12. Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Při pohledu na meziokresní srovnání zjišťujeme, že nejvíce klesly počty vydaných stavebních povolení v okrese Cheb, kde bylo vydáno o 9,4 % stavebních povolení méně než v předcházejícím roce. Počet stavebních povolení se meziročně snížil i v okrese Karlovy Vary, přesto v tomto okrese bylo v roce 2017 vydáno nejvíce stavebních povolení v rámci Karlovarského kraje. Jediným okresem našeho regionu, kde se počet vydaných stavebních povolení ve srovnání s předcházejícím rokem zvýšil, byl okres Sokolov, kde bylo vydáno o 11,1 % více stavebních povolení než před rokem.

V mezikrajském srovnání došlo k poklesu počtu stavebních povolení v pěti regionech ČR, průměrně za celou ČR se pak počet vydaných stavebních povolení oproti minulému roku mírně zvýšil, a to o 0,8 %. Karlovarský kraj je krajem s nejvyšším podílem ostatních staveb (39,1 %), oproti průměru ČR je vyšší o 11,8 procentního bodu. Je také regionem s druhým nejnižším podílem bytových staveb (31,5 %) po Plzeňském kraji, tento podíl je o 6,6 procentního bodu nižší než republikový průměr. Karlovarský kraj vykazuje také jeden z nejnižších podílů staveb na ochranu životního prostředí (9,1 %) mezi všemi regiony ČR po Hl. městě Praze.

Průměrná hodnota na jedno stavební povolení se zvýšila.

Současně s poklesem stavební aktivity došlo v Karlovarském kraji ke zvýšení celkové orientační hodnoty staveb, na něž byla stavební povolení vydána. Průměrná orientační hodnota na jedno stavební povolení vydané v kraji v roce 2017 dosáhla 3 521 tis. Kč, ve srovnání s minulým rokem se tak hodnota plánované stavby mírně zvýšila, a to o 365 tis. Kč. Na průměr ČR nedosahuje plánovaná hodnota jedné stavby v našem kraji o 88 tis. Kč a mezi kraji se jedná o sedmou nejvyšší hodnotu po Ústeckém kraji, Hl. městě Praze, Královéhradeckém, Olomouckém, Jihomoravském a Zlínském kraji.

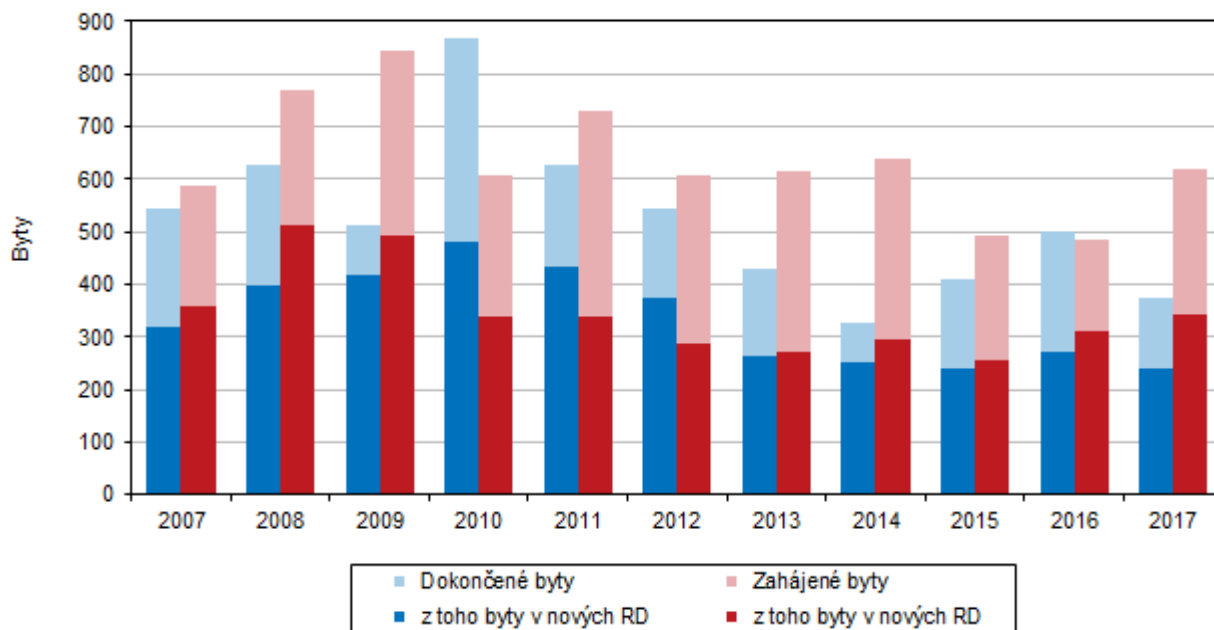
Bytová výstavba

Počet zahájených bytů doznal meziroční nárůst.

V Karlovarském kraji byla v roce 2017 zahájena stavba 619 bytů, což je o 136, tj. o 27,9 % bytů více než v roce předcházejícím. V celorepublikovém srovnání se bytová výstavba meziročně zvýšila téměř ve všech regionech ČR s výjimkou Jihočeského a Ústeckého kraje. Nárůst počtu zahájených bytů v Karlovarském kraji byl třetí nejvyšší po Olomouckém kraji a HI. městě Praze a celorepublikový průměr převyšoval o 12,1 procentního bodu. V celé ČR byl počet zahájených bytů v roce 2017 o 15,8 % vyšší než před rokem.

Graf 3.14. Bytová výstavba v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Ze zahájených bytů v kraji připadalo téměř 60,0 % na byty v rodinných domech (65,4 % na byty v nových rodinných domech a 3,6 % v nástavbách, přístavbách a vestavbách k nim). Hlavním důvodem meziročního nárůstu byl vyšší počet zahájených bytů ve stavebně upravených nebytových prostorách, jejichž počet se v roce 2017 ve srovnání s minulým rokem zvýšil dvacetinásobně (ze 3 bytů v roce 2016 na 61 bytů v roce 2017). Významný meziroční nárůst doznal také počet zahájených bytů v bytových domech (z 15 v roce 2016 na 103 v roce 2017).

Ukazatel počtu zahájených bytů na 1 000 obyvatel dosáhl v kraji v roce 2017 hodnoty 2,09, což je v celorepublikovém srovnání třetí nejnižší hodnota po Ústeckém a Libereckém kraji a oproti průměru ČR (2,98 bytu) je nižší o 0,89 bytu. Nejvyšší hodnoty tohoto ukazatele vykazovaly kraje Středočeský a Plzeňský, kde byla zahájena výstavba více než 4 bytů na 1 000 obyvatel středního stavu.

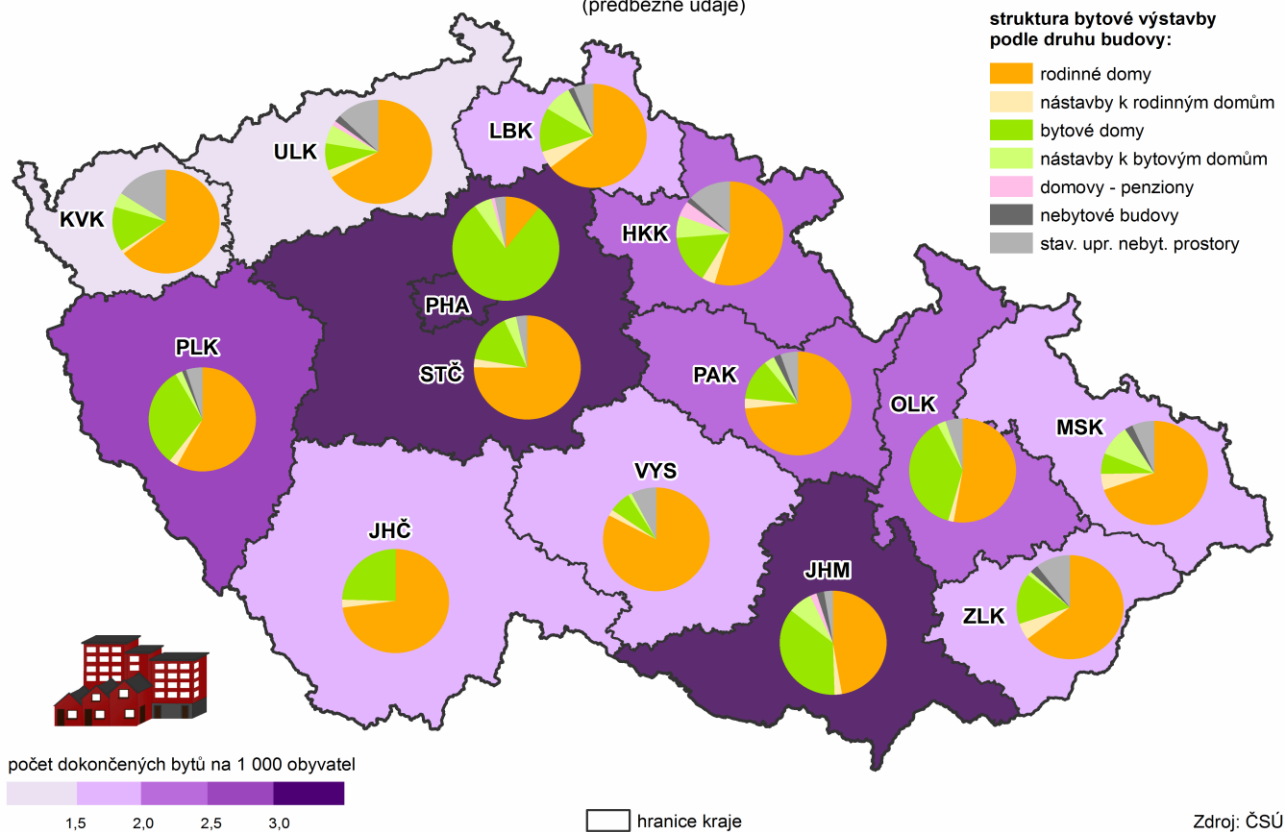
Výrazně se zvýšila výstavba nových bytů v okrese Sokolov.

Nárůst výstavby nových bytů v Karlovarském kraji byl způsoben meziročním nárůstem počtu zahájených bytů ve všech okresech kraje, nejvíce se přitom zvýšila bytová výstavba v okrese Sokolov, a to téměř dvojnásobně. V okrese Karlovy Vary se počet zahájených bytů ve srovnání s předcházejícím rokem zvýšil o více než 40,0 % a v okrese Cheb vykázal mírný nárůst o 2,8 %. Ukazatel počtu zahájených bytů na 1 000 obyvatel byl nejnižší v okrese Sokolov (1,30), stejně jako v minulých letech.

Dokončená bytová výstavba podle krajů v roce 2017

(předběžné údaje)

Dokončených bytů bylo méně.

V kraji bylo v minulém roce dokončeno celkem 375 bytů, což je o 25,1 % méně než v roce 2016. Prudký nárůst výstavby, a to o více než 60,0 %, byl zaznamenán ve 3. a 4. čtvrtletí roku. K meziročnímu poklesu bytové výstavby přispělo především snížení výstavby bytů v bytových domech a v nebytových budovách. V celorepublikovém srovnání byl Karlovarský kraj jedním ze čtyř regionů (společně s Libereckým krajem, Pardubickým krajem a Hl. městem Prahou), které vykazovaly pokles počtu dokončených bytů ve srovnání s minulým rokem. Pokles v našem kraji byl přitom nejvyšší v celé ČR. V celé ČR doznal počet dokončených bytů meziroční nárůst, a to o 4,6 %. Mezi okresy Karlovarského kraje byla v roce 2017 téměř polovina bytů dokončena v okrese Karlovy Vary, tento okres se zároveň podílel nejvíce na meziročním snížení počtu dokončených bytů v kraji (pokles o 80 bytů, tj. o 30,2 %).

Nízká intenzita bytové výstavby.

Intenzitou bytové výstavby, tj. počtem dokončených bytů na 1 000 obyvatel, se Karlovarský kraj v celorepublikovém srovnání zařadil na 13. místo (1,27) před Ústecký kraj. V celé ČR dosáhla intenzita bytové výstavby hodnoty 2,70, vyšší intenzitu vykazovaly pouze tři kraje – Hl. město Praha (4,54), Středočeský kraj (4,05) a Jihomoravský kraj (3,59). Intenzita bytové výstavby v Karlovarském kraji se pohybuje dlouhodobě pod úrovní republikového průměru.

Doprava

Dvě třetiny silniční sítě tvoří silnice III. třídy.

Silniční síť v našem kraji tvořilo v roce 2017 celkem 2 058 km silnic a dálnic, z toho silnice I., II. a III. třídy činily 2 021 km a dálnice z Karlových Varů do Chebu, nově otevřená v roce 2016, je dlouhá 37 km. Dvě třetiny silniční sítě Karlovarského kraje tvoří silnice III. třídy, silnice I. třídy se podílejí 9,1 % a dálnice 1,9 %. Pokud přepočteme délku silnic na rozlohu kraje v km², zjistíme hustotu pokrytí silnicemi. Hustota silniční sítě v Karlovarském kraji je jedna z nejnižších v celé ČR (bez Hl. města Prahy), a to

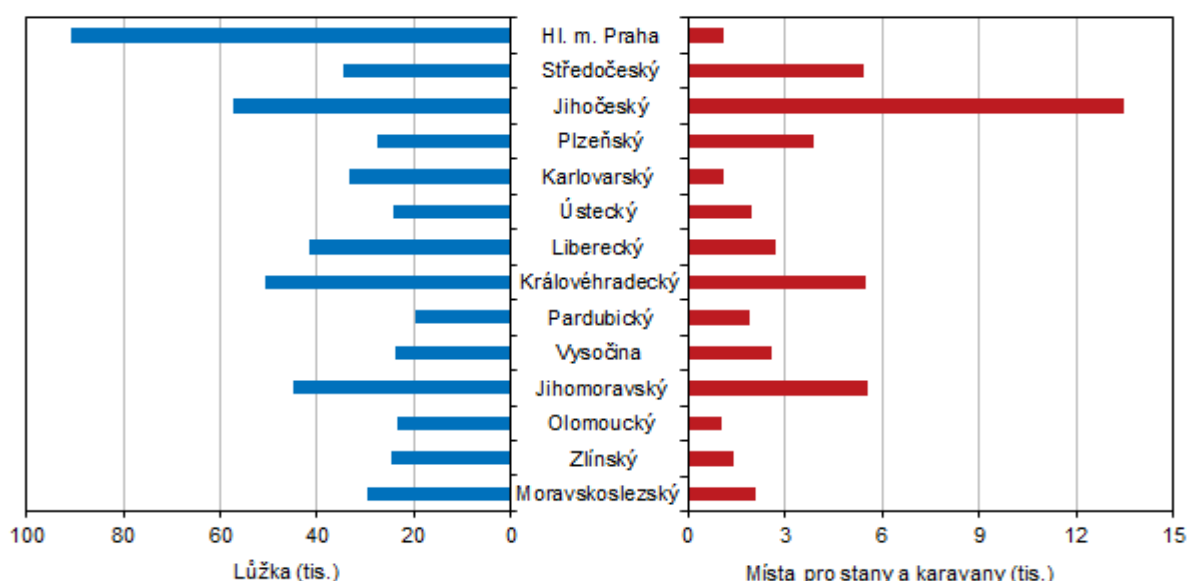
621,8 km/km², nižší hustotu pokrytí silnicemi vykazují pouze Jihomoravský, Jihočeský a Zlínský kraj. Naopak nejhustší silniční síť mají ve Středočeském a v Pardubickém kraji.

V kraji bylo zaregistrováno více než 152 tisíc osobních automobilů, což představuje meziroční nárůst o více než 6 tisíc aut, tj. o 4,2 %. Pokračuje tak zvyšující se trend počtu osobních automobilů patrný již od roku 2001. Mírného zvýšení doznal i počet nákladních automobilů (o 2,1 %). Naopak k meziročnímu poklesu došlo u silničních tahačů (o 13,6 %) a také u autobusů (o 1,1 %).

Cestovní ruch

Graf 3.15. Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2017

Zdroj: ČSÚ

Více hostů z ciziny i domácích než před rokem.

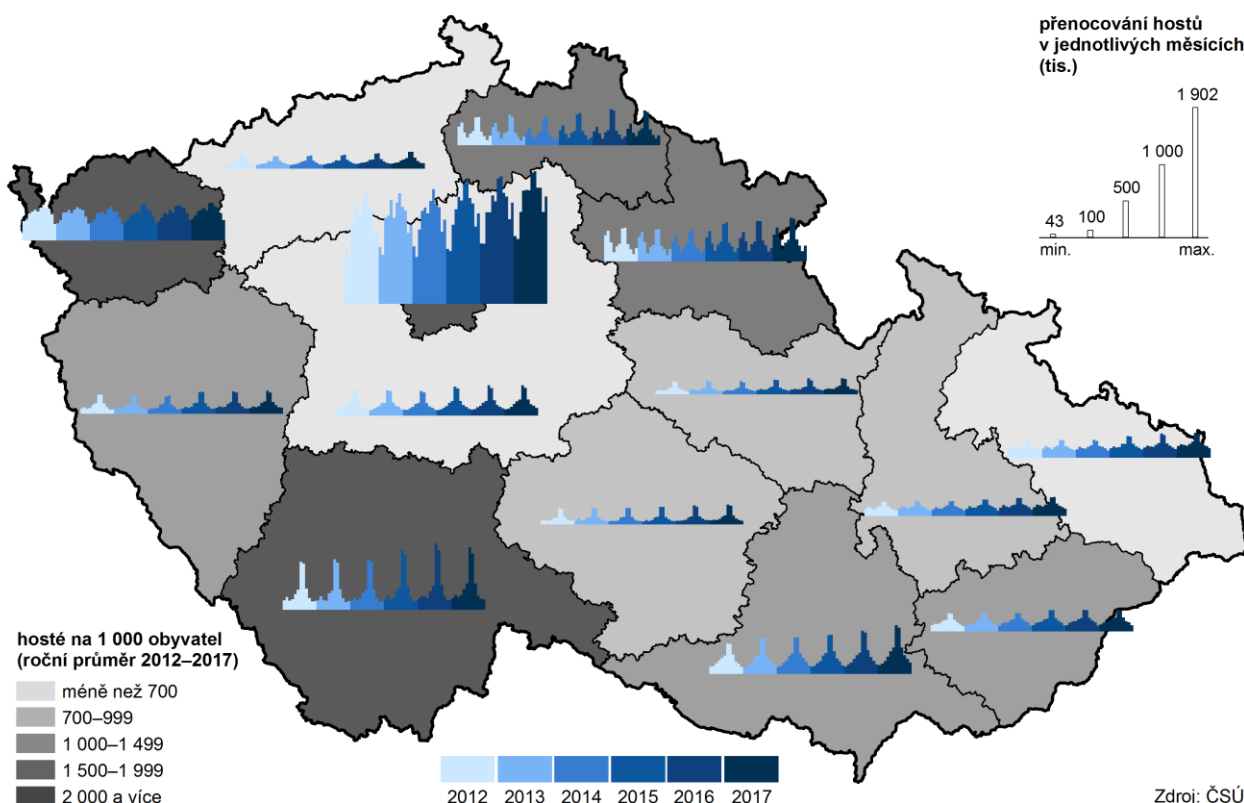
Karlovarský kraj je regionem s čilým cestovním ruchem. Když přepočítáme počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních na 1 000 obyvatel středního stavu, zaujímá náš kraj (s hodnotou tohoto ukazatele 3 506 hostů) druhé místo pomyslného žebříčku po Hl. městě Praze. V roce 2017 zaznamenal počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v kraji meziroční nárůst, a to o 9,4 % na více než jeden milion hostů. Rostl přitom zejména počet hostů z ciziny (o 11,7 %), ale i těch domácích (o 5,7 %). K meziročnímu nárůstu počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních došlo ve všech regionech ČR bez výjimky, v našem kraji byl tento nárůst sedmý nejvyšší. Průměrně se v celé ČR jejich počet zvýšil o 8,8 %.

Největší počet zahraničních hostů je tradičně z Německa.

Zahraniční návštěvníci činili téměř dvě třetiny všech hostů (více než 650 tisíc) Karlovarského kraje. Nejčastějšími hosty byli tradičně turisté z Německa (337 tisíc, tj. více než polovina všech zahraničních hostů), významný byl také počet návštěvníků z Ruska a Číny. Po třech letech poklesu počtu návštěvníků z Ruska poprvé přijelo v roce 2017 do našeho kraje více hostů než v minulém roce, a to o 21,4 %. Počet návštěvníků z Číny každoročně narůstá, v roce 2017 jich přijelo do Karlovarského kraje o 30,9 % více než v předcházejícím roce a za posledních pět let se jejich počet zvýšil dokonce více než trojnásobně. Zajímavým zjištěním je prudký meziroční nárůst návštěvníků z Oceánie z 5 hostů v roce 2016 na 200 hostů v roce 2017.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 až 2017

Nejdelší doba pobytu návštěvníků Karlovarského kraje.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních se v Karlovarském kraji zdrželi v průměru 6 dnů, náš kraj je tak dlouhodobě regionem s nejdelší dobou pobytu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních ze všech krajů ČR. Průměrná doba pobytu v celé České republice činila 3,7 dne. V roce 2017 došlo k mírnému nárůstu počtu hromadných ubytovacích zařízení v kraji, a to o 1,7 % na 481.

Ceny vybraných potravin

Od prosince 2016 do prosince 2017 vzrostly spotřebitelské ceny v České republice o 2,1 %.

Vývoj cenové hladiny vyjádřený indexem spotřebitelských cen není v regionálním členění v České republice publikován⁴. Přesto je zde účelné, pro dokreslení základních tendencí ekonomického vývoje Karlovarského kraje, uvést alespoň údaje České republiky jako celku. Meziroční míra inflace dosahovala v prosinci roku 2017 hodnoty 2,1 %, průměrná roční míra inflace dosáhla v roce 2017 hodnoty 2,5 %.

Zvyšování míry inflace v roce 2017 bylo způsobeno zejména růstem cen potravin a nealkoholických nápojů (průměrný meziroční nárůst o 5,2 %) a růstem cen ubytování a stravování (průměrný meziroční nárůst o 5,7 %). V grafu č. 3.16. lze vysledovat vývoj některých vybraných komodit ze spotřebního koše v několika posledních letech, výrazný byl zejména růst cen másla v posledních dvou letech.

⁴ V regionálním členění jsou vydávány pouze průměrné ceny vybraných výrobků a služeb (viz Statistický bulletin Karlovarského kraje).

Graf 3.16. Průměrné spotřebitelské ceny másla, chleba a mléka za vybrané měsíce v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

